

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 16.5.2007
COM(2007) 248 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**o krožni migraciji in partnerstvih za mobilnost med
Evropsko unijo in tretjimi državami**

SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

o krožni migraciji in partnerstvih za mobilnost med Evropsko unijo in tretjimi državami

I. Uvod

Evropski svet je decembra 2006 sprejel sklepe, v katerih navaja, da „*bo treba razmisliti, kako bi lahko možnosti zakonitih migracij vključili v zunanje politike Evropske unije, da bi razvili uravnoteženo partnerstvo s tretjimi državami, prilagojeno posebnim potrebam trga dela držav članic EU; pri tem je treba upoštevati pristojnosti držav članic na tem področju in proučiti načine ter sredstva za lažjo začasno in krožno migracijo. Komisija naj do junija 2007 predstavi podrobne predloge za boljšo organizacijo in obveščanje o različnih oblikah zakonitih gibanj med EU in tretjimi državami.*“

Namen tega sporočila je odgovoriti na zgoraj navedeni poziv. Sporočilo skuša na podlagi obstoječega okvira politike in sodelovanja opredeliti nove pristope za izboljšanje upravljanja zakonitega pretoka oseb med EU in tretjimi državami, ki so si pripravljene znatno prizadevati za boj proti nezakoniti migraciji. Poleg tega se v njem obravnavajo načini za zagotovitev lažje krožne migracije, ki bi državam članicam EU pomagala pri obvladovanju njihovih potreb po delovni sili, hkrati pa izkoristila potencialne pozitivne vplive migracije na razvoj ter zadostila potrebam držav izvora na področju prenosa znanj in spretnosti ter zmanjševanja učinka bega možganov.

Sporočilo temelji na predhodnih pobudah Komisije, zlasti na Sporočilu o migraciji in razvoju¹ ter Načrtu politike zakonitega priseljevanja², pa tudi na ponovnih prizadevanjih za boj proti nezakonitemu priseljevanju³, predvsem z odločnejšim ukrepanjem proti nezakonitemu delu in zlasti proti delodajalcem, ki nezakonito zaposlujejo delavce migrante. Namen Sporočila je tudi razširiti in zagotoviti operativno bistvo globalnega pristopa EU k vprašanju migracij, kakor je poudarjeno v sklepih Evropskega sveta iz decembra 2005 in decembra 2006 ter Sporočilu Komisije o „globalnem pristopu k vprašanju migracij leto pozneje“⁴ in Sporočilu o „uporabi globalnega pristopa k migracijam za vzhodne in jugovzhodne sosednje regije Evropske unije“⁵.

II. Razvijanje partnerstev za mobilnost

Predlogi za izboljšanje pogojev zakonitega pretoka oseb med EU in tretjimi državami morajo seveda temeljiti na obstoječem okviru za zakonit pretok oseb v EU, ki je na kratko opisan v Prilogi I.

¹ Migracija in razvoj: nekaj konkretnih smernic (COM(2005) 390 konč. z dne 1. septembra 2005).

² COM(2005) 669 konč. z dne 21. decembra 2005.

³ Sporočilo o prednostnih nalogah politike v boju proti nezakonitemu priseljevanju državljanov tretjih držav (COM(2006) 402 konč. z dne 19. julija 2006).

⁴ „Globalni pristop k vprašanju migracij leto pozneje: za celovito evropsko migracijsko politiko“ (COM(2006) 735 konč. z dne 30. novembra 2006).

⁵ Doda se sklic.

Sporočilo o „globalnem pristopu k vprašanju migracij leto pozneje“ navaja zlasti, da „po tem, ko bodo izpolnjeni nekateri pogoji, kot sta sodelovanje na področju nezakonitih migracij in sklenitev učinkovitih mehanizmov za ponovni sprejem, bi cilj lahko bil, da se z določenim številom zainteresiranih tretjih držav dogovorijo **programi za mobilnost**, ki bi državljanom teh držav omogočali boljši dostop do EU. Nedvomno je treba bolje organizirati različne oblike zakonitega pretoka med EU in tretjimi državami. Programi za mobilnost bi zagotovili splošen okvir za upravljanje takšnega pretoka in združili možnosti, ki jih ponujajo države članice in Evropska skupnost, ter hkrati v celoti spoštovali razdelitev pristojnosti, ki jo določa Pogodba.“

EU mora zato proučiti, kako se lahko ti programi – ki naj bi se po mnenju Komisije imenovali „partnerstva za mobilnost“ – združijo in so v sodelovanju z zainteresiranimi državami članicami predmet pogajanj med ES in tretjimi državami, ki so se zavezale, da bodo dejavno sodelovale z EU na področju upravljanja migracijskih tokov, tudi z bojem proti nezakoniti migraciji, in ki jim je v interesu, da svojim državljanom zagotovijo boljši dostop na ozemlje EU.

To poglavje proučuje pravno naravo, obliko in možne vsebine partnerstev za mobilnost.

A. Pravna narava in oblika partnerstev za mobilnost

Pravna narava partnerstev za mobilnost bo v vsakem primeru zapletena, saj bodo partnerstva vključevala vrsto elementov, od katerih bodo nekatera spadala v pristojnost Skupnosti, druga pa v pristojnost držav članic. EU mora zagotoviti, da se čim prej vzpostavi skladno partnerstvo, hkrati pa spoštuje razdelitev pristojnosti med ES in državami članicami ter zagotovi doslednost z obstoječim pravnim in političnim okvirom za odnose med zadevno tretjo državo, Skupnostjo in ustreznimi državami članicami.

Pogajanja o vsakem partnerstvu za mobilnost bi morala temeljiti na jasnih političnih smernicah, ki naj bi jih Svet zagotovil na podlagi priporočila Komisije. Poleg tega bi moralo vsako partnerstvo za mobilnost zagotavljati mehanizem spremljanja, s čimer bi se v največji možni meri izkoristili obstoječi okviri za dialog med organi zadevne države, Komisijo in zadevnimi državami članicami (npr. tematski pododbori ali delovne skupine, ustanovljene v okviru ustreznih sporazumov). Izvajanje partnerstev za mobilnost bi lahko po potrebi podprle tudi skupine za podporo migraciji⁶.

B. Vsebine partnerstev za mobilnost

Partnerstva za mobilnost bodo morala upoštevati trenutne razmere na področju odnosov med EU in zadevno tretjo državo, pa tudi splošni pristop EU do te države na področju zunanjih odnosov. Partnerstva bodo zasnovana glede na posebnosti posamezne zadevne tretje države, ambicije zadevne države in EU ter raven obveznosti, ki jih je tretja država pripravljena prevzeti na področju ukrepov za boj proti nezakoniti migraciji in za olajšanje ponovnega vključevanja povratnikov, pa tudi na področju prizadevanj za zagotovitev zaposlitvenih možnosti povratnikom. Natančna struktura partnerstev za mobilnost bo opredeljena na podlagi migracijskih profilov, kadar so ti na voljo. V tem okviru ni mogoče navesti vseh možnih elementov partnerstva za mobilnost, saj bodo slednji odvisni od posebnih razmer. Poleg tega bi bile razsežnosti, ki naj bi jih zadevne države članice želele vključiti v partnerstvo za

⁶ Kakor je predlagano v Sporočilu o „globalnem pristopu k vprašanju migracij leto pozneje“.

mobilitnost, odvisne od pravnih okvirov (zlasti na področju sprejema državljanov tretjih držav) ter od političnih omejitev in prednostnih nalog držav članic. Vendar bi tipično partnerstvo za mobilnost lahko vključevalo nekaj elementov ali vse, ki so bili navedeni pod to točko, ki najprej obravnava obveznosti, ki se pričakujejo od zadevnih tretjih držav, nato pa obveznosti, ki naj bi jih prevzele ES in sodelujoče države članice:

(1) Obveznosti, ki se pričakujejo od zadevne tretje države

Obveznosti, ki se pričakujejo od zadevne tretje države na področju boja proti nezakoniti migraciji, bi se razlikovale od primera do primera in bile med drugim odvisne tudi od obstoječega pravnega okvira, lahko pa bi na primer vključevale:

- obveznost, da učinkovito ponovno sprejmejo svoje državljane in tesno sodelujejo pri njihovi identifikaciji;
- dodatno obveznost, da v natančno določenih okoliščinah ponovno sprejmejo državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva, ki so v EU prispeli prek ozemlja zadevne države, po potrebi v okviru sporazuma ES o ponovnem sprejemu;
- pobude za preprečevanje nezakonite migracije prek ciljno usmerjenih informacijskih kampanj;
- prizadevanja za izboljšanje mejne kontrole in/ali upravljanja meja, po potrebi s podporo operativnega sodelovanja z državami članicami in/ali FRONTEX;
- prizadevanja za izboljšanje varnosti potovalnih listin pred goljufijo ali ponarejanjem, po potrebi z uporabo biometričnih podatkov, in kadar je to primerno, varnosti dokumentov, na podlagi katerih se te listine izdajo (npr. nacionalni identifikacijski dokumenti);
- obveznost, da sodelujejo z ustreznimi organi v državah članicah EU in si z njimi izmenjujejo informacije, z namenom izboljšanja sodelovanja na področju vprašanj o upravljanju meja in s tem zmanjšanja varnostnih tveganj, povezanih z mednarodnim pretokom oseb;
- posebne ukrepe in pobude za resen boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi v skladu s Konvencijo Sveta Evrope o ukrepih proti trgovini z ljudmi, ustreznimi protokoli h Konvenciji ZN o transnacionalnem organiziranem kriminalu in/ali ustreznimi regionalnimi okviri, kot je Akcijski načrt Afrika-EU iz Ouagadougouja o boju proti trgovini z ljudmi;
- zadevne tretje države bi se morale obvezati tudi k spodbujanju produktivnega zaposlovanja in dostojnega dela ter na splošno k izboljšanju gospodarskih in družbenih okvirnih pogojev, saj lahko prispevajo k zmanjšanju spodbud za nezakonito migracijo.

To vrsto ukrepov je treba izvajati v popolni skladnosti s temeljnimi pravicami zadevnih oseb in tudi s posebnimi pravicami oseb, ki morda potrebujejo mednarodno zaščito. Tretje države bi lahko po potrebi koristile posebno finančno in/ali tehnično pomoč ES in/ali sodelujočih

držav članic, da bi na primer olajšale ponovno ekonomsko in socialno vključitev migrantov, ki so se vrnili.

(2) Obveznosti, ki naj bi jih prevzele ES in sodelujoče države članice

Tudi v tem primeru bi bile posebne obveznosti odvisne od okoliščin, lahko pa bi na primer vključevale nekatere elemente ali vse, ki so opisani v nadaljevanju:

(a) Boljše možnosti za zakonito migracijo državljanov tretje države

Partnerstva za mobilnost bodo olajšala migracijo državljanov tretjih držav v zadevne države članice EU. Zajemala bi lahko izključno ekonomsko migracijo ali pa vključevala druge oblike zakonite migracije, kot je migracija za namene študija ali drugih oblik usposabljanja. Mehanizmi za olajšanje ekonomske migracije morajo temeljiti na potrebah po delovni sili, ki so jih ocenile zadevne države članice, in v celoti upoštevati načelo prednostne obravnave v Skupnosti za državljane EU. To vključuje zlasti določbe Aktov o pristopu iz leta 2003 in 2005, v skladu s katerimi morajo države članice, ki uporabljajo prehodne ukrepe za prost pretok delavcev, zadevne državljane EU prednostno obravnavati pred državljani tretje države. Države članice, ki sodelujejo v partnerstvih za mobilnost, morajo zato zagotoviti učinkovito izvajanje tega načela. Poleg tega je treba upoštevati tudi obstoječe in prihodnje mednarodne sporazume med EU in zadevno tretjo državo, ki omogočajo lažji začasni pretok fizičnih oseb, če je povezan s trgovino s storitvami ali z naložbami.

V okviru teh omejitev bi „preferenčni“ vidiki partnerstva za mobilnost na področju zakonite migracije lahko imeli dve obliki:

- partnerstva za mobilnost bi lahko vključevala konsolidirano ponudbo več držav članic, da državljanom zadevne tretje države prostovoljno olajšajo dostop na svoje trge dela. S političnega vidika bi se te individualne ponudbe združile, da se zadevni tretji državi predloži konsolidirana ponudba EU. Te nacionalne ponudbe bi bile lahko na primer v obliki stopnje vključenosti na trgu dela za državljane zadevne tretje države ali v obliki praktičnih instrumentov, ki bi prispevali k prilagoditvi ponudb za zaposlitev v zadevni državi članici glede na iskalce zaposlitve v zadevni tretji državi. Ponudbe, ki jih je treba združiti, morajo spoštovati obstoječe sprejemne postopke;
- partnerstva za mobilnost bi lahko vključevala tudi ugodnejšo obravnavo državljanov zadevne države na področju pogojev za sprejem nekaterih skupin migrantov⁷, hkrati pa upoštevala številne neobvezne klavzule, ki jih vsebujejo ustrezne direktive, če obravnavajo področja, zajeta s pravom Skupnosti. Te ureditve pa ne bi smele vplivati na nediskriminacijsko načelo iz člena 12 Pogodbe, pa tudi ne na enotno uporabo prava Skupnosti.

⁷ Ob upoštevanju Aktov o pristopu iz leta 2003 in 2005, Pridružitvenega sporazuma EU-Turčija, v skladu s katerim si države članice prizadevajo dati prednost turškim delavcem, in načela prednostne obravnave v Skupnosti.

(b) Pomoč tretjim državam pri razvijanju njihove sposobnosti upravljanja zakonitih migracijskih tokov

Finančna in/ali tehnična pomoč na področjih, povezanih z upravljanjem zakonitih migracijskih tokov, bi lahko koristno dopolnjevala druge elemente partnerstva za mobilnost. Tako pomoč bi lahko zagotovile ES – zlasti v okviru tematskega programa o migraciji in azilu – in/ali države članice, ki sodelujejo v določenem partnerstvu, in ne bi bila omejena izključno na upravljanje migracijskih tokov v EU, temveč bi lahko zajemala tudi migracijske tokove znotraj regije, ki so zelo pomembni v številnih delih držav v razvoju. To bi lahko po potrebi potekalo v obliki dogovorov o pobratenju s podobnimi institucijami v državah članicah EU (zavodi za zaposlovanje, agencije, ki posredujejo zaposlitev, itd.).

Zagotavljanje takih oblik pomoči ne bo omejeno izključno na države, ki sodelujejo v partnerstvu za mobilnost. Vendar bi te države lahko imele prednost v okviru tematskega programa o migraciji in azilu. Vključevalo bi lahko zlasti:

- zagotavljanje informacij o potrebah trga dela v državah članicah EU in o pogojih za izselitev v zadevno državo;
- dodatna prizadevanja za podpiranje mobilnosti študentov, raziskovalcev, mladih strokovnjakov, prostovoljcev in članov mladinskih organizacij iz zadevne države;
- zagotavljanje jezikovnega ali tehničnega usposabljanja pred odhodom za osebe, ki imajo konkretne možnosti zaposlitve v tujini, in
- storitve za posredovanje dela, da se zagotovi pomoč pri usklajevanju prostih delovnih mest v EU z iskanci zaposlitve v zadevnih državah, ki bi lahko imele koristi iz neposrednih informacijsko-tehnoloških povezav s sistemi EU, kot je portal za mobilnost EURES. V državah, v katerih institucije za upravljanje domačega trga dela niso dobro razvite, bi bilo treba to verjetno dopolniti z razvojem učinkovitih storitev za čezmejno posredovanje dela. Zato bi se lahko zagotovila tudi tehnična pomoč za izboljšanje učinkovitosti trga dela;
- sheme za olajšanje ekonomske in socialne ponovne vključitve migrantov, ki so se vrnili;
- prizadevanja, ki bi vključevala mehanizem za sodelovanje, s katerimi bi se olajšal prenos nakazil migrantov.

ES je že pridobila nekaj izkušenj pri zagotavljanju tovrstne pomoči tretjim državam (glej Prilogo II o pregledu preteklih, tekočih ali načrtovanih projektov na teh področjih), Komisija pa jih lahko na bolj sistematičen način razširi na druge tretje države. Podobne pobude bi se lahko oblikovale po vzorcu projekta MEDA za podpiranje maroške nacionalne agencije za zaposlovanje in spretnosti (ANAPEC) ter Središča za obveščanje o migraciji in upravljanje migracije, ki ga ES pomaga ustanoviti v Maliju za opravljanje nekaterih zgoraj navedenih nalog.

(c) Ukrepi za obvladovanje tveganja bega možganov in za spodbujanje krožne migracije ali migracije vračanja

Partnerstva za mobilnost bi lahko na zahtevo zadevne tretje države vključevala ukrepe za pomoč pri obvladovanju tveganja bega možganov. Najprej je treba opozoriti, da bodo partnerstva za mobilnost prilagojena. Partnerstvo za mobilnost bi lahko zato na podlagi

skupnega sporazuma iz prednostne obravnave zlahka izključevalo migrante iz ogroženih sektorjev. Partnerstva bi lahko prav tako vključevala mehanizme za lažjo krožno migracijo, ki lahko po svoji naravi prispeva k zmanjšanju bega možganov. Poleg tega bi se lahko zadevna tretja država, ES in zadevne države članice kot udeleženke partnerstva za mobilnost dogovorile o spodbujevalnih ukrepih za podpiranje vračanja začasnih ali sezonskih migrantov in pospeševanje učinkovite krožnosti migracije. Take spodbude bi državam izvora pomagale, da izkoristijo spretnosti in druge oblike socialnega kapitala povratnikov ali krožnih migrantov ter zmanjšajo vpliv bega možganov. V poglavju III so predstavljeni primeri ukrepov, ki bi se lahko sprejeli za olajšanje krožne migracije.

(d) Izboljšanje in/ali olajšanje postopkov za izdajo vizumov za kratkoročno bivanje državljanom tretje države

V postopku pogajanj o partnerstvu za mobilnost se lahko izkaže kot ustrezno vključiti izboljšave, posebej zasnovane za zadevne države na področju politike vizumov za kratkoročno bivanje, pa tudi splošne izboljšave, ki jih je Komisija že predlagala (glej Prilogo I). Take izboljšave bi se lahko obravnavale na dveh različnih ravneh:

(i) Boljša organizacija konzularnih storitev držav članic EU v zadevni državi

Prosilci za vizume za kratkoročno bivanje v EU se v tretjih državah pogosto srečujejo s praktičnimi težavami, od pomanjkanja lokalnih konzulatov držav članic do zelo dolgih vrst pred konzulati ali izjemno dolgih čakalnih obdobj – do več mesecev – od vložitve prošnje za pridobitev termina za predložitev vloge za izdajo vizuma do samega termina obiska. V izjemnih primerih se lahko zgodi, da morajo prosilci zaradi vložitve vloge potovati v sosednjo državo in od države, v kateri se nahaja konzulat, pridobiti vizum za kratkoročno bivanje, preden lahko zaprosijo za vizum za predvideno potovanje.

V okviru partnerstva za mobilnost bi se lahko predvidelo več možnih rešitev za tovrstne težave:

- države članice, ki bi sodelovale v partnerstvu za mobilnost, bi se do zadevne tretje države lahko zavezale, da bodo uvedle praktične izboljšave postopkov za pridobitev vizumov, kot so podaljšanje delovnega časa uradov, okrepitev človeških virov itd.;
- poleg tega bi se lahko dogovorile tudi za izboljšanje lokalnega konzularnega sodelovanja. Delegacije Komisije v tretjih državah, ki sodelujejo v partnerstvu za mobilnost, bi lahko koristno prispevale k pospeševanju takega sodelovanja;
- države članice bi lahko tudi bolje izkoristile prilagodljivost obstoječega pravnega reda Skupnosti (spremenjena Skupna konzularna navodila), v skladu s katerim se lahko na primer izda vizum za večkratni vstop za dolgo obdobje (do pet let) dobronamernim osebam, ki morajo pogosto potovati. V posameznih primerih lahko države članice prosilce oprostitjo plačila takse za vizum itd. Bolje izkoristiti zgoraj navedeno prilagodljivost bi lahko bilo del ponudbe držav članic, ki so zainteresirane prispevati k določenemu partnerstvu za mobilnost;
- tako okrepljeno sodelovanje bi lahko privedlo do tega, da bi več držav članic odprlo skupni center za sprejem vlog za izdajo vizumov v določeni tretji državi, kakor je bilo predvideno v predlogu Komisije o spremembi Skupnih konzularnih

navodil (ki ga trenutno proučujeta Evropski parlament in Svet). Prednost bi se lahko namenila celo ustanovitvi skupnih centrov za sprejem vlog – upravičenih do financiranja iz Sklada za zunanje meje – v tretjih državah, ki bi sodelovale v partnerstvih za mobilnost.

(ii) Sporazumi o poenostavitvi vizumskih postopkov za posebne skupine oseb

Bolj sistematične izboljšave postopkov za izdajo vizumov se lahko prispevajo v obliki **sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov** za posebne skupine oseb, o katerih naj bi se pogajali ES in tretja država, ki želi sodelovati v partnerstvu za mobilnost. Prednost takih sporazumov je v tem, da določajo jasne pravice in obveznosti prosilca za izdajo vizuma. Pri opredelitvi partnerstva za mobilnost je treba upoštevati „skupni pristop k poenostavitvi vizumskih postopkov“, ki je bil dogovorjen na ravni Coreper in bi ga morda bilo treba ponovno proučiti ob upoštevanju potenciala, ki ga ponuja oblikovanje partnerstev za mobilnost.

III. Krožna migracija

A. Uvod

Poziv Evropskega sveta k proučitvi načinov za olajšanje krožne migracije temelji na spremembah svetovnih migracijskih vzorcev in potrebi Evropske unije, da ponudi verodostojno alternativo nezakonitemu priseljevanju. Krožna migracija je vedno bolj priznana kot ključna oblika migracije, ki lahko, če je dobro upravljana, olajša usklajenost med mednarodno ponudbo delovne sile in povpraševanjem po njej ter s tem prispeva k učinkovitejši dodelitvi razpoložljivih sredstev in gospodarski rasti.

Krožna migracija pa prinaša tudi nekatere izzive: če migracija, mišljena kot krožna, ni primerno zasnovana in upravljana, lahko zlahka postane trajna in tako prepreči uresničitev svojega cilja.

To poglavje opisuje številna vprašanja, ki jih morajo EU in njene države članice obravnavati, da bi proučile načine, kako na najbolj koristen način vzpostaviti lažjo krožno migracijo. Najprej je treba **skupno opredeliti** pojem krožne migracije. Prav tako je treba opredeliti **različne oblike** krožne migracije, ki bi lahko bile najpomembnejše za Evropsko unijo in njene države članice. Razlikovali bi lahko na eni strani med vzpostavitvijo **zakonodajnega okvira**, ki bi olajšal krožno migracijo, na drugi strani pa možnostjo razvoja **programov krožne migracije**. Taki programi bi migrantom omogočili vstop v EU za namene dela, študija ali opravljanja drugih dejavnosti za določeno časovno obdobje. Nenazadnje je pomembno opredeliti **pogoje in zaščitne ukrepe**, ki jih je treba sprejeti, da se zagotovi dejanska krožna migracija.

B. Opredelitev in oblike krožne migracije

Evropska unija mora pojasniti, katero vrsto krožne migracije želi olajšati. Krožno migracijo lahko opredelimo kot obliko migracije, ki se upravlja na način, ki omogoča določeno stopnjo zakonite mobilnosti v obe smeri med dvema državama.

V nadaljevanju sta opisani poglavitni obliki krožne migracije, ki bi v okviru EU lahko bili najpomembnejši:

(1) Krožna migracija državljanov tretjih držav, ki so nastanjeni v EU

Ta oblika krožne migracije pomeni priložnost za osebe, da opravljajo dejavnost (poslovno, strokovno, prostovoljno ali drugo) v svoji državi izvora, svoje stalno prebivališče pa ohranijo v eni od držav članic. Zajete so različne skupine oseb, na primer:

- poslovneži, ki delajo v EU in želijo začeti dejavnost v svoji državi izvora (ali drugi tretji državi), in
- zdravniki, profesorji ali drugi strokovnjaki, ki želijo podpirati svojo državo izvora tako, da v njej opravljajo del svoje strokovne dejavnosti.

(2) Krožna migracija oseb, ki prebivajo v tretji državi

Za osebe, ki prebivajo v tretji državi, bi lahko krožna migracija pomenila priložnost, da pridejo v EU začasno na delo, študij, usposabljanje ali kombinacijo teh treh dejavnosti, pod pogojem, da morajo na koncu obdobja, za katero jim je bil odobren vstop, ponovno registrirati svoje stalno prebivališče in poglavitno dejavnost v svoji državi izvora. Krožnost se lahko okrepi z možnostjo, da migrant, po tem, ko se je vrnil domov, ohrani določeno obliko privilegirane mobilnosti v državo članico, v kateri je predhodno prebival, in iz nje, na primer v obliki poenostavljenih postopkov sprejema/ponovnega vstopa.

Ta skupina zajema najrazličnejše primere, ki vključujejo celoten spekter migrantov, in sicer:

- državljane tretjih držav, ki želijo začasno delati v EU, na primer v okviru sezone zaposlitve;
- državljane tretjih držav, ki želijo pred vrnitvijo v svojo državo v Evropi študirati ali se usposablјati;
- državljane tretjih držav, ki se želijo po končanem študiju zaposliti v EU (na primer kot pripravniki), da bi si pred vrnitvijo zagotovili poklicne izkušnje, ki bi jih doma težko pridobili;
- raziskovalce tretjih držav, ki želijo izvesti raziskovalni projekt v EU;
- državljane tretjih držav, ki želijo sodelovati v medkulturnih medosebnih izmenjavah in drugih dejavnostih na področju kulture, aktivnega državljanstva, izobraževanja in mladine (na primer programi usposabljanja, seminarji, prireditve, študijski obiski);
- državljane tretjih držav, ki želijo opravljati neplačano prostovoljno delo in izpolnjevati cilje v splošnem interesu EU.

C. Vzpostavitev zakonodajnega okvira EU, ki spodbuja krožno migracijo

Že obstoječi zakoni številnih držav članic s področja priseljevanja vsebujejo pravila, ki spodbujajo določeno stopnjo krožnosti, s tem, ko vsem ali nekaterim skupinam državljanom tretjih držav z zakonitim prebivališčem omogočajo, da za določeno časovno obdobje državo zapustijo, ne da bi pri tem izgubili svoj pravni status, čeprav se predpogoji in zajeti primeri od ene države članice do druge razlikujejo. Krožna migracija nekaterih skupin oseb pa bi se lahko dodatno olajšala z ustrezno zakonodajno uskladitvijo.

Ukrepi za pospeševanje krožne migracije bi se lahko predvsem vključili v nekatere prihodnje zakonodajne instrumente, že napovedane v Načrtu politike zakonitega priseljevanja, zlasti:

- **predlog Direktive o sprejemu visoko usposobljenih migrantov:**

- ukrepi za pospeševanje krožnosti bodo predmet nadaljnje proučitve in bi se lahko osredotočali na dodatno olajšanje postopkov za sprejem oseb, ki so že zakonito prebivale v EU za določeno časovno obdobje (za visoko usposobljeno delo, študij in druge oblike usposabljanja);

- **predlog Direktive o sprejemu sezonskih migrantov:**

- pglavitni ukrep za pospeševanje krožnosti bi bila lahko uvedba večletnega dovoljenja za prebivanje/delo za sezonske migrante, ki bi jim omogočala, da se več let zaporedoma vračajo v zadevno državo na opravljanje sezonskega dela.

- **predlog Direktive o sprejemu plačanih pripravnikov:**

- možnost, da državljani tretje države pridejo za obdobje usposabljanja v Evropo, mora prispevati k pospeševanju kroženja možganov ter prenosu spretnosti in znanja. Da se krožnost poveča, bi predlog lahko predvidel možnost, da se nekdanji pripravniki za omejeno obdobje vrnejo za nadaljnje dodatno usposabljanje, po potrebi, da nadgradijo svoje spretnosti in znanja.

Komisija bo proučila tudi, ali bi predlog uvedbe usklajenih sprejemnih postopkov za druge skupine zakonitih migrantov lahko imel koristi za krožno migracijo.

Poleg tega lahko Komisija pravočasno obravnava predlagane prilagoditve številnih obstoječih zakonodajnih instrumentov, da se spodbudi krožna migracija, zlasti v skladu z naslednjimi smernicami:

- **Direktiva 2003/109/ES o statusu rezidentov za daljši čas:**

- Trenutno Direktiva praviloma določa odvzem statusa rezidenta za daljši čas v primeru odsotnosti z ozemlja Skupnosti za obdobje več kot 12 zaporednih mesecev. To obdobje bi se lahko podaljšalo na dve ali tri leta.

- **Direktiva 2004/114/ES o sprejemu državljanov tretjih držav za namene študija, izmenjav učencev, neplačanega usposabljanja ali prostovoljnega dela in Direktiva 2005/71/ES o sprejemu raziskovalcev:**

- Možna sprememba bi bila uvedba dovoljenj za prebivanje za večkratni vstop, s čimer bi se imetniku omogočalo, da je z ozemlja EU za daljša obdobja odsoten, ne da bi s tem izgubil pravico do prebivanja⁸.
- Druga možnost bi bila spremeniti neobvezne klavzule teh direktiv, ki državam članicam omogočajo, da zagotovijo poenostavljene ali hitre sprejemne postopke za osebe, ki so predhodno delale kot raziskovalci ali študirale v EU, v pravico, da imajo te osebe dostop

⁸ To bi imetniku zagotovilo pravico, da prebiva in (po potrebi) dela v EU za določeno obdobje, ki bi se lahko razdelilo na več obdobij, ločenih z obdobji vrnitve v državo izvora.

do hitrih postopkov, pod pogojem, da so se nato ob izteku dovoljenja vrnili v svojo matično državo.

- Poleg tega se lahko direktivi povežeta, s čimer se nedržavljanom EU, ki so bili predhodno sprejeti kot študenti in ki so se po študiju ustrezno vrnili v svojo državo izvora, kot raziskovalcem omogoči lažji sprejem (z manj pogoji). Ta koncept bi se lahko razširil in tako študentom omogočilo, da zaprosijo za sprejem kot raziskovalci v času, ko še prebivajo v državi članici, v kateri študirajo, pod pogojem, da vlogo predložijo pred iztekom dovoljenja za študij.

D. Zagotavljanje učinkovite krožnosti migracije

Treba bo vključiti praktične pogoje in zaščitne ukrepe ter s tem zagotoviti, da bo krožna migracija izpolnila svoje cilje in prispevala dolgoročne koristi. Na podlagi tega sporočila namerava Komisija zlasti z državami članicami sprožiti razpravo o ukrepih, ki so potrebni za zagotovitev učinkovite krožnosti migracije.

(1) Spodbude za pospeševanje krožnosti

V instrumente politike EU bi se lahko uvedle številne spodbude za pospeševanje krožnosti, na primer:

- **napovedi prihodnjih priložnosti za zakonito mobilnost v EU:** obljuba stalne mobilnosti v zameno za spoštovanje pravil in pogojev bo znatno zmanjšala skušnjava zadevne osebe po prekoračenju bivanja. Proučiti je treba vrsto možnosti, ki se lahko dajo na voljo in se lahko razlikujejo od ene skupine migrantov do druge, pri čemer velja za splošno načelo nagrajevanje dobronamernih migrantov. Veljalo bi razmisliti o zgoraj navedenih spodbudah (dovoljenja za prebivanje/delovna dovoljenja za večkratni vstop, ki bi omogočala začasne vrnitve v matično državo; poenostavljeni, hitri sprejemni postopki migrantov, ki so že prebivali v EU za določeno časovno obdobje in se ob izteku svojega dovoljenja prostovoljno vrnili v matično državo; itd.).
- **zagotovitev čim lažje ponovne (zlasti poklicne) vključitve migrantov, ki so se vrnili v svojo matično državo:** to bi lahko vključevalo podporo povratnikom pri iskanju zaposlitve in/ali ustanavljanju podjetij v svojih državah izvora; podporo državam izvora pri priznavanju neformalnih sposobnosti, ki so jih povratniki pridobili v času bivanja v tujini; premijo za ponovno vključitev, nižje obdavčenje varčevalnih računov v matični državi migranta, posebne stanovanjske programe, podporo, da se raziskovalcem, ki se vračajo, omogoči nadaljevanje raziskovalnega projekta v svoji matični državi, ali – v primeru študentov – ohranitev štipendije za eno ali dve leti po vrnitvi. Skupnost in/ali zadevne države članice bi se lahko dogovorile, da bodo podprle take ukrepe, zlasti v okviru partnerstev za mobilnost iz poglavja II.

(2) Zagotavljanje učinkovite vrnitve

Eden od ključnih pogojev je, da se migranti po izteku dovoljenja za prebivanje vrnejo v svojo matično državo. Sestavljen bo popis vseh ukrepov, ki bi lahko zagotovili ali pospešili vrnitev. Ukrepi, ki bi se lahko obravnavali in se tudi vključili v zakonodajni okvir, je zahteva po pisni zavezi migrantov, da se po izteku pogodbe prostovoljno vrnejo v svoje države izvora. Če migranti nezakonito prebivajo na ozemlju EU, namesto da bi se po izteku dovoljenja prostovoljno vrnili, mora država izvora izvesti ponovni sprejem. To bi bilo lažje izvedljivo, če

bi med ES ali zadevno državo članico in državo izvora veljali sporazumi o ponovnem sprejemu.

(3) Spremljanje krožne migracije

Programe krožne migracije bi bilo treba natančno spremljati, tako z vidika zasnove kot praktičnega izvajanja, da se na eni strani izpolni dvojni cilj odzivanja na potrebe trgov dela v EU in prispevanja k razvoju držav izvora ter da se na drugi strani prepreči, da bi krožna migracija postala trajna. Razviti je treba vrsto meril za spremljanje takih programov. Poleg tega bi morale ocenjevanje izvajanja ustreznih direktiv ES vključevati oceno njihovega prispevanja h krožni migraciji.

(4) Zmanjšanje tveganja bega možganov

Iz številnih držav v razvoju množično odhajajo posebne skupine migrantov, ki imajo običajno srednjo do visoko raven usposobljenosti. Če se ti odhodi osredotočajo na območja, ki so ključna za razvoj, kot sta izobraževanje ali zdravstveno varstvo, lahko škodljivo vplivajo na sposobnost države, da svojemu prebivalstvu zagotovi osnovne storitve. Hkrati pa tveganje bega možganov ni univerzalno in ga je treba oceniti ob upoštevanju morebitnega pozitivnega učinka izseljevanja na razvoj v državah izvora.

Krožna migracija lahko v določeni meri omeji dolgoročno tveganje bega možganov, vendar pa so nadaljnji ukrepi potrebni za obvladovanje takih tveganj⁹.

Posebne ukrepe za obvladovanje bega možganov je treba prilagoditi razmeram v zadevni državi. Lahko bi vključevali: zaveze držav članic EU, da ne bodo dejavno zaposlovale v sektorjih, ki jih zadevna država označi kot ogrožene; mehanizme, ki bi povratnikom v zadevno tretjo državo omogočali lažjo uskladitev poklicnega življenja med dvema državama; ali podporo Skupnosti in/ali držav članic, da državi partnerici pomagajo oblikovati dovolj privlačne poklicne priložnosti na lokalni ravni, zlasti za visoko usposobljene osebe, ki bi pomenila alternativo izseljevanju.

(5) Partnerstvo s tretjimi državami

Dialog in sodelovanje s tretjimi državami – tako na področju migracije kot z njo povezanih področjih, na primer zaposlovanje, socialna politika in izobraževanje/usposabljanje – sta bistvenega pomena, da se zagotovijo pravilno delovanje krožne migracije in obojestranske koristi. S tem, da se, kolikor je to mogoče, uporabijo obstoječi institucionalni okviri za dialog in sodelovanje, bi se lahko vzpostavila posvetovanja s številnimi tretjimi državami, ki bi lahko bile zainteresirane za spodbujanje krožne migracije, po možnosti v okviru partnerstev za mobilnost. Pri oblikovanju politik je treba upoštevati interese tretjih držav in se še posebej osredotočiti na tveganje bega možganov (čeprav bi morala krožna migracija, če je dobro upravljana, načeloma omejiti navedeno tveganje) in možne ukrepe za obvladovanje takih tveganj. Tretje države bi se lahko spodbudile k vzpostavitvi pravnih in upravnih ureditev za

⁹ Za podrobnejšo obravnavo razprave o begu možganov glej Sporočilo Komisije o migraciji in razvoju. Navedeno sporočilo, pa tudi Sporočilo z naslovom „Strategija EU za ukrepe v zvezi s krizo na področju človeških virov v zdravstvenem sektorju v državah v razvoju“ (COM(2005) 642 konč.) vključujeta tudi nekaj praktičnih odgovorov na izziv bega možganov. Redno posodobljeni migracijski profili med drugim služijo tudi za to, da se za vsako zadevno državo v razvoju opredelijo sektorji in zaposlitve, ki so predmet bega možganov.

lažjo krožno migracijo. Države partnerice bi se morale zlasti zavezati, da bodo izboljšale storitve zaposlovanja, pa tudi poklicno in jezikovno usposabljanje ali sposobnost predvideti potrebe po strokovni usposobljenosti in njeno ponudbo ter obveščati o potrebah po delovni sili v tujini. Državam partnericam bi se lahko zagotovila tudi podpora pri omogočanju migrantom povratnikom, da učinkovito prispevajo k svojim matičnim družbam. Od držav partneric bi se zahtevalo tudi, da sodelujejo pri obvladovanju nezakonite migracije in trgovine z ljudmi ter zagotovijo, da bi se vsak njihov državljan, ki sodeluje v programih krožne migracije, lahko vrnil in bil sprejet v svojo državo izvora po izteku ali prenehanju pogodbe. Države partnerice bi morale prav tako skušati povečati spodbude za vrnitev in ponovno vključitev, tudi na podlagi dejavnih ukrepov za spodbujanje produktivnega zaposlovanja in dostojnega dela.

(6) Dvostranski sporazumi za spodbujanje varne krožne migracije

Poleg okvirov in politik EU bi lahko bili dvostranski sporazumi med državami izselitve in zadevnimi državami članicami EU – ob polnem spoštovanju pristojnosti Skupnosti – koristno sredstvo za pospeševanje in olajšanje krožne migracije. Lahko olajšajo usklajenost med ponudbo delovne sile in povpraševanjem po njej, zlasti v primeru partnerstev med ustreznimi zavodi za zaposlovanje in agencijami na področju trga dela obeh strani, in s tem omogočijo hiter odziv na potrebe po delovni sili v zadevnih državah članicah EU. Taki sporazumi lahko olajšajo izvedbo nekaterih bolj prilagodljivih spodbud za krožno migracijo, na primer štipendije za „krožne“ študente, pripravnike ali osebe, ki sodelujejo v medkulturnih izmenjavah mladih. Nazadnje lahko dvostranski sporazumi prispevajo tudi k temu, da se zagotovi, da dajo programi krožne migracije prednost tistim sektorjem, ki so največjega pomena za države izvora, in pripomorejo k zmanjšanju možnega bega možganov. Povezava med okvirom EU in dvostranskimi sporazumi bi lahko proizvedla sinergije, ki bi koristile vsem zainteresiranim in jih bo treba podrobneje proučiti.

IV. Sklep: naslednji koraki

Vprašanje olajšanja zakonitega pretoka oseb med tretjimi državami in EU ter zlasti vprašanje krožne migracije je pomembno in zahtevno. Če se z njim soočimo na ustrezen način, bi lahko prispevalo k izpolnjevanju potreb EU po delovni sili in pomagalo državam izvora, da optimizirajo koristi in omejijo negativne učinke izseljevanja, hkrati pa prispevalo k odstranjevanju ali zmanjševanju več spodbud za nezakonito migracijo.

Da bi razvila koncept **krožne migracije** in praktično uporabo tega koncepta, namerava Komisija najprej na podlagi tega sporočila sprožiti postopek posvetovanja, da bi zbrala stališča in izkušnje drugih institucij Skupnosti, držav članic in zainteresiranih strani. Ta postopek posvetovanja bi lahko trajal najmanj tri mesece. Vprašanja, ki jih je treba obravnavati, lahko spadajo v področja pristojnosti ES in zahtevajo prilagoditve z zakonodajo ES o sprejemu nekaterih skupin migrantov. Lahko bi se nanašala tudi na področja, ki so v pristojnosti držav, kar zadeva, na primer, dejanske odločitve o sprejemu posameznih migrantov.

Komisija namerava poleg tega imeti tudi začetne stike z omejenim številom držav, ki so potencialno zainteresirane v **partnerstva za mobilnost** in pripravljene zavezati se k dejavnemu sodelovanju z EU na področju upravljanja migracijskih tokov, tudi z bojem proti nezakoniti migraciji v sodelovanju z EU, zlasti na področju ponovnega sprejema in vrnitve.

Ob upoštevanju navedenega prizadevanja za oblikovanje učinkovitih politik za pospeševanje krožne migracije in razvijanje partnerstev za mobilnost jasno pozivajo k povečanemu

usklajevanju in sodelovanju med Komisijo in državami članicami, da se zagotovi največja možna sinergija med dejavnostmi na obeh ravneh in da se prepreči vpliv na medsebojne pristojnosti. Za pridobitev več izkušenj bi se lahko zagotovila finančna podpora za pilotne programe, posebej zasnovane za pospeševanje krožne migracije v sektorjih ali zaposlitvah, ki so v obojestranskem interesu držav izvora in držav članic.

Komisija namerava ta vprašanja vključiti tudi v politični dialog in sodelovanje s tretjimi državami – zlasti tista, ki so ali bodo zajeta v Globalnem pristopu k vprašanju migracij – na področju migracije in z njo povezanih področjih. Prav tako upa, da bodo te smernice prispevale k splošni razpravi o tem, kako bolje upravljati mednarodno migracijo, in zlasti k razpravam v okviru splošnega foruma o mednarodni migraciji in razvoju.

ANNEX I

THE EXISTING COMMUNITY LEGAL FRAMEWORK for movements of persons to the EU

A. Framework for legal migration.

Since 1999, the EU has been progressively developing a common policy on legal immigration. So far three Directives regulating admission of third country nationals have been adopted at Community level.

Third country nationals wishing to pursue their studies in one of the Member States are covered by Directive 2004/114/EC. Following admission, they are given limited access to the labour market as a means of supporting their studies plus the possibility to continue their studies in another Member State. Member States may also apply this scheme to persons on voluntary service, unremunerated trainees and pupils.

Finally Directive 2005/71/EC on the procedures for admitting third country researchers to the Member States provides a flexible scheme aiming at attracting this group of migrants to the Community. Third country researchers admitted to a Member State under the Directive have the possibility to teach and pursue their research project in another Member State without a working permit.

The conditions for admission set by these Directives normally include sufficient resources, health insurance as well as the absence of threat to public health, security, etc. All the Directives include clear rules on withdrawal of the right to stay.

Beyond the admission schemes, third country nationals staying for longer periods in a Member State benefit from Directive 2003/109/EC, which places an obligation on Member States to grant long-term resident status to third country nationals who meet the conditions of sufficient resources and health insurance and who legally reside on their territory for at least five years. Long-term resident confers a long list of important socio-economic rights including intra-community mobility under certain conditions. Furthermore, long-term residents qualify for greater protection against expulsion.

In addition, the EU-Turkey Association Agreement – although not granting any right to move to an EU Member State, or between EU Member States, to take up employment - gives Turkish nationals free access to the labour market in the host Member State after four years of legal employment. It also stipulates that Member States that decide to enlist workers other than Community nationals should endeavour to give priority to Turkish workers.

Finally, third country nationals who are members of the family of EU national migrant workers enjoy certain derived rights under Directive 2004/38/EC. These include the right to free access to employment and the right to reside with the migrant worker in the host Member State. Furthermore, after residing with the migrant worker for a continuous period of five years they can acquire permanent resident status.

The 2005 Policy Plan on legal migration sets out the broad lines for further development of a common European policy on legal and, in particular, **labour immigration**, which is an important component of EU policies to compensate the negative effects of demographic ageing and meet the changing needs of labour markets. In this context, with the aim of

attracting the professionals needed to sustain the EU's competitiveness, in September 2007 the Commission will present a proposal for a directive on the conditions of entry and residence for highly skilled workers from third-countries. Three other proposals aimed at facilitating circular and temporary migration will be put forward addressing seasonal workers and remunerated trainees (both in autumn 2008), and intra-corporate transferees (2009). At the same time there is a need to provide a common secure legal status for all immigrant workers legally residing in the EU but not yet fulfilling the conditions for obtaining long-term resident status: a proposal to this end will also be presented in September 2007.

B. International trade agreements liberalising provision of services and establishment

In the context of its trade policy the European Community has entered into a number of international agreements which facilitate temporary movement of natural persons related to trade in services or investment. Commitments have been made both at multilateral level (WTO) and bilaterally (in the context of free trade agreements). One fundamental characteristic of these commitments is that the beneficiaries must not enter the EU labour market and must have obtained a services contract before they can apply to enter the territory of EU Member States. Such commitments relate only to the right to perform a given economic activity and do not cover visa and other conditions on entry, stay and work.

C. Framework for short term movements: the Schengen common visa policy

Within the framework of the Schengen cooperation, as one of the flanking measures necessary in order to establish an area without internal borders in which free movement of persons is ensured, a common visa policy has been developed for third country nationals -for stays of three months per six month period, providing in particular for mutual recognition of short stay visas issued on the basis of common procedures and conditions.

At the heart of this common policy lies Council Regulation n° 539/2001 of 15 March 2001 listing the third countries whose nationals must be in possession of visas when crossing the external borders (the "negative list") and those whose nationals are exempt from that requirement (the "positive list"). The two lists are determined by a considered, case-by-case assessment of a variety of criteria relating, inter alia, to illegal immigration, public policy and security, and the EU's external relations, also taking into consideration the implications of regional coherence and reciprocity.

The Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at common borders (Article 8 et sq.) lays down the basic principles of the common visa policy, including mutual recognition of short stay visas, and defines both the conditions for entry with a view to a short stay for third country nationals exempt from the visa obligation, and for movement within the Schengen area by third country nationals exempt from or subject to the visa obligation. The Common Consular Instructions (CCI) and a series of decisions of the Executive Committee of Schengen and of the Council contain detailed rules on the conditions and procedures for issuing short stay visas.

Council Regulation n° 1683/95 of 29 May 1995 laid down a uniform format for short stay visas.

This common visa policy is fully implemented by the Member States and associated countries that are part of the Schengen area without internal frontiers. The Member States that joined the EU in 2004 and 2007 apply only Council Regulation n° 539/2001 and the uniform format for visas.

Certain weakspots in the current Schengen acquis should also be recognised: ambiguous provisions, lack of harmonisation of several aspects, etc. Therefore, in accordance with the Hague Programme, the Commission has presented a proposal recasting the whole of the Schengen acquis on the conditions and procedures for issuing visas. Once adopted, this proposed Visa Code will bring significant improvements for all visa applicants, whatever their nationality, such as an obligation to give reasons for any refusal of a visa and to offer the possibility of appeal, harmonisation of certain forms, a more precise definition of supporting documents, etc. The need to give visa applicants more information about their rights and obligations is addressed in the Visa Code, building on cooperation between local consulates.

ANNEX II

Examples of EC-funded projects to facilitate the management of legal migration flows in third countries and circular migration¹⁰

1. Projects to facilitate orderly management of legal migration flows, including the provision of information on the possibilities and avenues for legal migration

a. Main focus on migration to the EU

Project Name	Promoting regular migration in the Western Balkans through establishment of regional migrant service centres providing information and migration related services” (2003/HLWG/051)
<i>Location</i>	<i>Western Balkans</i>
<i>Implementation period</i>	<i>December 2004 – June 2006</i>
<i>Implementing Partner</i>	<i>Organisation for Migration (IOM)</i>
<i>Budget/EC contribution</i>	<i>€ 815.119,64, EU grant: € 652.095,71</i>
<i>Funding Programme</i>	<i>B7-667</i>
<i>Responsible DG</i>	<i>JLS</i>
<i>Objectives</i>	<i>This regional project aimed to promote orderly migration flows and related awareness-raising through the creation of the first regional networks of Migration Services Centres (MSCs) in the Western Balkans. The inspiration of the project was the MSC of Tirana, which has been functioning successfully since 2003.</i> <i>All MSCs are established and public awareness campaigns are underway and ongoing. The website www.migrantinfonyet.com is operational.</i> <i>Several thousand people were provided counselling and advisory service in the 6 MSCs (Tirana, Skopje, Prishtina, Belgrade, Zagreb and Sarajevo).</i> <i>Profiling and data collection were launched in the beginning of 2006, as well as leaflets and brochures on return and reintegration.</i>

¹⁰ Some of these projects also address other issues, such as the fight against illegal migration and human trafficking.

Project Name	Programme de gestion intégral de l'immigration saisonnière (2005/103564)
Location	Morocco – Spain
Implementation period	January 2006 – June 2008
Implementing Partner	Municipality of Cartaya
Budget/EC contribution	€ 1.495.000 / €1.196.000
Funding Programme	AENEAS 2004
Responsible DG	EuropeAid
Description	The project will implement a system for the management of seasonal migration of Moroccan workers towards a group of agricultural municipalities in Spain which every year need a larger quantity of foreign labour force for the strawberry and citrus fruit cultivations. The objectives are to develop legal immigration for temporary jobs between the two regions concerned, including an overall management system for all stages of the employer-worker relation and various pioneer services for the attention of the workers and to prevent illegal practices which encourage clandestine flows and to guarantee the return after the season. Activities include the setting in operation of two "Seasonal workers Centres" in Benslimane and Cartaya, the setting in operation of an Internet server for communication between these two centres and the creation of a NGO for the sustainability of the programme.

Project Name	An integrated approach to promoting legal migration through national capacity building (2005/103475)
Location	South Caucasus
Implementation period	January 2006 – December 2007
Implementing Partner	IOM - International Organization for Migration
Budget/EC contribution	€ 971.747,- / € 777.397,-

Funding Programme	AENEAS 2004
Responsible DG	EuropeAid
Description	The project aims to prevent irregular migration, facilitate discussions on conclusion of bilateral readmission agreements based on the EU standard, enable improved reintegration, and promote legal migration within each South Caucasus country and bilaterally with targeted receiving EU member states through dialogue and capacity building.

Project Name	MESURE - Migrations en Sécurité (2006/120-093)
Location	Tunisia - Italia
Implementation period	December 2006 – May 2009
Implementing Partner	Associazione per la Cooperazione Transregionale Locale ed Europea
Budget/EC contribution	€ 1.718.465,95 / €1.374.772,76

Funding Programme	AENEAS 2005
Responsible DG	EuropeAid
Description	The overall objective of the project is to contribute to the promotion of legal migration, in line with the demographic, economic and social realities in the countries of origin and the host country and to provide better information to the population on the advantages of legal migration and the consequences of illegal migration. The specific objective is to develop and improve the capacities and the possibilities of the final beneficiaries to migrate to Italy legally and in safety. MESURE - Migrations en Sécurité aims at, in particular, to support the efforts made by the Tunisian authorities to improve the management of migration flows towards Italy through the identification and development of strategies in Tunisia which, on the one hand, discourage illegal migration and, on the other, encourage legal migration from the Maghreb region.

Project Name	Sharing learning for a better migration life (2006/120-199)
Location	Egypt - Morocco - Italy
Implementation period	December 2006 – May 2008
Implementing Partner	Direzione Generale dell'Immigrazione - Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali – Repubblica Italiana
Budget/EC contribution	€ 649.166,50 / € 519.333,20
Funding Programme	AENEAS 2005
Responsible DG	EuropeAid
Description	The overall objective of the project is to improve the system of legal migration for labour purposes between Northern African countries – Egypt and Morocco - and Italy. The project aims to reinforce existing labour migration management capacities, through the creation of a stable multilateral framework, training activity addressing public officials as well as counselling activity on implementation structures The project activities will develop in three phases: Analysis on the field and definition of a working plan; the Steering Committee; Training, ICT counselling and internships; and dissemination of the foreign workers lists in the Italian labour market.

Project Name	Temporary and circular labour migration (TCLM) between Colombia and Spain: a model for consolidation and replication (2006/120-237)
Location	Spain and Colombia
Implementation period	January 2007 – December 2008
Implementing Partner	IOM – International Organization for Migration
Budget/EC contribution	€ 625.046,85 / € 500.037,48
Funding Programme	AENEAS 2005

Responsible DG	EuropeAid
Description	The project aims to provide Spain and Colombia with a consolidated, improved and replicable model to effectively regulate temporary labour migration. The project seeks to consolidate and replicate a temporary and circular labour migration (TCLM) model facilitating regular migration of Colombian workers to Catalonia and other parts of Spain. This model was originally initiated by the Pagesos Union and its foundation “Fundación Agricultores Solidaris (FAS), in 2001. This first program has been successful, involving 1,200 migrants from a small number of rural communities in Colombia and 600 Catalan farmers and cooperatives in Spain. The present action intends to increase the positive impact of the present model and improve sustainability and growth by: 1) generating improved knowledge of the migration situations in sending and recipient countries and thus an improved platform for actions to ensure dignified migration processes; 2) supporting the development of new policies and providing capacity building in Colombia in order to increase national capacity to regulate migration flows and prevent irregular migration towards Europe, and 3) introducing new elements such as support and capacity building to set up systems that will provide Colombian migrants with training before departure and allow them access to social and productive services upon return, and thus promoting sustainable development processes and increased generation of growth in both country of origin and host country. The action will include activities aimed at optimising the use of remittances as a driver for socio-economic development and improved living conditions.
Project Name	Lutte contre l'immigration illégale et la traite des êtres humains à travers la participation des familles victimes de l'émigration clandestine, des associations organisées de la société civile et des institutions locales (2006/120-280)
Location	Morocco, Italy, Spain
Implementation period	March 2007 – February 2010
Implementing Partner	Movimento Laici America Latina Onlus
Budget/EC contribution	€ 1.081.779,95 / € 865.423,96
Funding Programme	AENEAS 2005
Responsible DG	EuropeAid

Description	The project links its intervention above all to the civil society and institutions of the regions of Chaouia Ouardigha and Tadla Azilal, the main regions of origin of irregular migration towards Italy and Spain, based on three main components: 1. the creation of a community vigilance programme by families and the victims of the tragedy of irregular migration and of a centre to listen to and provide emergency assistance to that target audience; 2. the reinforcement of youth associations in the two target regions through training and social mobilisation activities; 3. the creation of a system for local cooperation between local administrations and employment promotion centres with a view to fostering economic cooperation between three Italian target regions (Veneto, Piedmont, Emilia Romagna), a Spanish region (Andalusia) et the regions of Chaouia Ouardigha and Tadla Azilal.
--------------------	--

Project Name	Support to the movement of people (MED/2003/5725)
---------------------	--

Location	Morocco
-----------------	---------

Implementation period	January 2005 – December 2008
------------------------------	------------------------------

Implementing Partner	Agence Nationale pour l'Emploi
-----------------------------	--------------------------------

Budget/EC contribution	€ 7.736.000 / € 5.000.000,-
-------------------------------	-----------------------------

Funding Programme	MEDA
--------------------------	------

Responsible DG	Del Morocco
-----------------------	-------------

Description	The specific objective of this project is the institutional strengthening of the relevant structures of the National Agency for the Promotion of Employment and Skills (ANAPEC).
--------------------	--

The first expected results are

- 1 The strengthening and specialisation of ANAPEC through:
 - a. The creation of an international Division (DI) within ANAPEC and of an office in Brussels.
 - b. The creation of 4 regional agencies specialised in international issues and the setting up of international 'spaces' in a further 10 agencies.
 - c. The recognition of ANAPEC as the official Moroccan partner for dealing with job offers from Europe.

- d. An increased role of international intermediation for ANAPEC.
- e. The carrying out of a study on the conditions for viable, voluntary return of Moroccans residing abroad.
- f. The creation of a service to support returnees.

2. The training of potential migrants through:

- a. The execution of an awareness programme on legal migration for the population
- b. The creation and setting up of a basic training programme for potential migrants adapted to the labour environment in the EU.
- c. The creation and setting up of technical training modules adapted to the needs of European businesses.
- d. Improvements in the process of recognition of applicants' qualifications in the EU.

3. Information/Documentation

- a. The creation of a material and virtual documentation centre on the avenues for legal migration towards the EU.

Project Name	Capacity building of Migration management: Ukraine (2004/096-462)
Location	Ukraine
Implementation period	March 2005 – December 2007
Implementing Partner	IOM – International Organisation for Migration
Budget/EC contribution	€ 4.204.672,-/ €3.781.505,-
Funding Programme	TACIS
Responsible DG/Del	DEL Ukraine
Description	The project is aimed at enhancing the capacity of the Government of Ukraine (GoU) to manage the migration flows and control the illegal movement of migrants to and through the territory of Ukraine. The

project will achieve this by addressing needs within the three major migration components. The project seeks to develop the migration management system in Ukraine by carrying out various capacity building actions, i.e. an assessment of migration situation, the development of best practices, based upon international standards and conventions, the refurbishment of accommodation centres for detained migrants and the piloting of a voluntary return programme as well as the establishment of four information points for potential migrants.

b. Main focus on South-South migration

Project Name	Management of labour migration as an instrument for development (2002/HLWG/41)
Location	Africa
Implementation period	March 2004 – February 2006
Implementing Partner	ILO - International Labour Organization
Budget/EC contribution	€ 1.957.011,16 / € 1.442.407,16
Funding Programme	HLWG – B7-667
Responsible DG	DG JLS
Description	In the context of strengthening relations between the EU and Africa, this project implemented by the International Labour Organization (ILO) promoted the adoption of new policy frameworks and mechanisms for managing labour migration as an instrument for development. It aimed to promote social dialogue and raise awareness among stakeholders regarding regional labour migration issues, facilitate engagement in policy debates with a view to developing regional policy frameworks and enhancing cooperation between Europe and the different African regions concerned. The project provided a forum for engaging regional partners in core activities concerning labour migrations, with the help of the ILO's experience. Seminars were organised in each region, for example on capacity building and social dialogue, and two sets of studies - on the situation of labour migration and on the relevant legislations - were conducted in 13 countries. Advocacy campaigns followed the publication of the studies in the different countries.

Project Name **Asian Programme of the Governance of Labour Migration (2005/103503)**

Location Countries of the Mekong region China Korea Japan and South Asia countries

Implementation period January 2006 – December 2008

Implementing Partner ILO

Partners UNIFEM

Budget/EC contribution € 2.447.840 / € 1.955.335

Funding Programme AENEAS 2004

Responsible DG EuropeAid

Description The project aims to promote active dialogue and cooperation for enhanced gender and rights-based management of labour migration among countries in the Asian region, and thereby minimize exploitative and abusive treatment of migrant workers. The establishment of such dialogue and cooperation shall concern Governments and their social partners, namely employers' and workers' organizations, as well as national and regional advocates/intermediaries and civil society organizations. The project shall contribute towards the adoption of appropriate policies and the enactment of enabling laws, the training of labour administrators, improving information systems for decision-making, and promoting bilateral agreements and regular consultations among the countries in the region. The project will be executed by the ILO in collaboration with the United Nations Development Fund for Women (UNIFEM).

Project Name **Towards sustainable partnerships for the effective governance of labour migration in the Russian Federation, the Caucasus and Central Asia (2006/120-072)**

Location Russian Federation, Armenia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan

Implementation period	December 2006 – December 2009
Implementing Partner	ILO - International Labour Organization
Budget/EC contribution	€ 2.433.508 / € 1.945.105
Funding Programme	AENEAS 2005
Responsible DG	EuropeAid
Description	The Project offers a sustainable, participative and equitable approach to the governance of labour migration in the study countries. It focuses on key labour migration issues that have received limited attention in these countries to date, but that are rising quickly on political agendas there and are essential components for stability and sustainable and equitable economic growth. There are five specific objectives: (1) To develop practical methods for assessing and forecasting labour market requirements with a view to improving migration governance; (2) to promote decent work and enhance the protection of migrant workers' rights; (3) to develop a system of earned regularisation and introduce sound regularisation policies and procedures; (4) to contribute to the productive utilization of the region's human resources by developing systems for the portability of qualifications and reducing bureaucratic obstacles to recruitment; and (5) to develop policies that enhance the positive impact of migration on development in origin countries

Project Name	Migration information and management centre
Location	Mali
Implementation period	To be determined
Implementing Partner	To be determined
Budget/EC contribution	To be determined
Funding Programme	EDF
Responsible DG	Del Mali

Description	The proposed project is directly aimed at implementing the joint Mali-ECOWAS- EC-France- Spain Declaration of February 2007, in the wake of the Tripoli EU-Africa Ministerial Conference on migration and development. During the high level meeting in Bamako, "the Parties agreed to support the creation by le Mali of the Migration Information and Management Centre". The general objective is the definition and implementation by Mali of a migratory policy adapted to the regional and European policies and dynamics. The specific objective is the setting up of the Migration Information and Management Centre which will implement and coordinate the various elements of Mali's migration policy. The expected results are (i) definition and implementation of an information and communication strategy on the legal conditions for migration and the prevention of irregular migration, (ii) putting in place a mechanism for welcoming, orientating and accompanying potential migrants (iii) putting in place a service for welcoming, orientating and accompanying returnees (iv) productively using the human, financial and technical capital lof the diaspora (v) knowledge and analysis of the migratory flows of relevance to Mali (vi) coordination of the various hierarchical structures so that they can properly steer the above-mentioned components.
--------------------	--

2. Projects to facilitate circular migration for migrants settled in the EU

Project Name	Programme to support entrepreneurs of Moroccan origin in Europe in setting up sustainable economic activities in Morocco (2001/HLWG/119)
Location	Morocco
Implementation period	December 2001- January 2004
Implementing Partner	Stichting Intent
Budget/EC contribution	€ 553.073,00 / € 448.291
Funding Programme	B7-667 - HLWG

Responsible DG	JLS
Description	This project promoted private initiatives leading to the establishment and development of small and medium enterprises by Moroccan entrepreneurs living in the EU. It aimed to help migrant entrepreneurs to set up companies in their country of origin by strengthening a foundation which provides a set of services to the new entrepreneurs. The project enabled the creation of a more permanent infrastructure to assist migrant entrepreneurs wishing to start SMEs. Training materials and information documents for the programme were developed in various languages. The programme has gained credibility within the Moroccan community through co-operation with Moroccan organisations in the Netherlands and Belgium.
Project Name	Co-development Program in Morocco (2001/HLWG/117)
Location	Morocco
Implementation period	May 2003 - May 2007
Implementing Partner	Agence Française de Développement (AFD),
Budget/EC contribution	€ 3.810.000 / € 1.500.000
Funding Programme	B7-667 - HLWG
Responsible DG	JLS
Description	This project aims at helping Moroccans resident in the EU to invest in their community of origin. It focuses more on the development of economic structures than on cooperation with administrative and migration authorities. The project helps small and medium sized enterprises to be set up in Morocco and the development of rural tourism.
Project Name	The Moroccan migrant in Italy as development and innovation agent in his/her community of origin: a pilot project in the Northern Province of Morocco (2002/HLWG/023)
Location	Morocco

Implementation period	May 2003 – April 2005
Implementing Partner	Cooperazione Internazionale (COOPI),
Budget/EC contribution	€ 1.084.906,17 / € 867.924,94
Funding Programme	B7-667
Responsible DG	JLS
Objectives	The aim of this COOPI project was the definition of a strategy of development of migrants' regions of origin. The focus was on the importance of the migrants as agents of development in their regions of origin. A migration pool was developed thanks to studies and research conducted as well as a database and relationships with stakeholders in Italy and Morocco. The project's primary outcome was a report on migratory movements from Morocco and their consequences on the development of the country, as well as on the best conditions for the migrant to be a development agent for Morocco. Guidelines for an action plan were drawn from this report. International conferences on migration and development were organised with a view to broadening the audience in the Mediterranean area. As for the realisation of the pilot project, training activities were set up in Italy and in the community of origin of the migrants, with their participation as mediators and trainers. The training focused on company creation and management.